

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ก่อ สวัสดิ์พานิช. "ศิลปศึกษากับการพัฒนาประเทศ." ในหนังสืออนุสรณ์พระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร.จรรยาทัศน์ พุกกะมาน 26 มกราคม 2519.
- กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา , 2521.
- กาญจนา คุณารักษ์. หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2537. (อัดสำเนา)
- การฝึกหัดครู, กรม. รายงานการศึกษา Pilot Study เรื่อง การฝึกหัดครูและสถาบันการฝึกหัดครูในอนาคต. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2529.
- การฝึกหัดครู, กรม. รายงานการศึกษาเรื่อง Pilot Study เรื่องการฝึกหัดครูและสถาบันการฝึกหัดครูในอนาคต. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. (ม.ป.ป.)
- กำจร สุนพงษ์ศรี. "การเรียนศิลปศึกษา." ในเอกสารสรุปการอภิปรายเรื่องบนเส้นทางพัฒนาศิลปศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์การพิมพ์วิทยาลัยครูเทพสตรี, 2530.
- กิติมา ปรีดีดิถก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2532.
- เกษร ธิตะจारी. ศิลปศึกษาขั้นนำ. กรุงเทพมหานคร : เอกสารคำสอน ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544. กรุงเทพมหานคร: อรรถพลการพิมพ์, 2539.
- คณะกรรมการข้าราชการครู. รายงานผลการประชุมสัมมนา เกี่ยวกับบทบาทขององค์กรวิชาชีพครูกับการพัฒนาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานส่งเสริมครูและองค์การวิชาชีพครูสำนักงาน ก.ค. กระทรวงศึกษาธิการ, 2539.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. เอกสารประกอบการอบรมคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2531.
- คณะ ศीलสัตย์. ศิลปศึกษาในภูมิภาคหนทางที่ห่างไกลจากดวงดาว. ใน สูจิบัตรการแสดงศิลปกรรมกลุ่มสะเลเต. กรุงเทพมหานคร: หจก.ภาพพิมพ์, 2529.
- เครือวัลย์ ลิ้มอภิชาติ. หลักการและเทคนิคการจัดฝึกอบรมและการพัฒนา : แนวทางการวางแผนการเขียนโครงการและการบริหารโครงการ. กรุงเทพมหานคร: สยามศิลป์การพิมพ์, 2531.

- งามจิต อ่อนมิ่ง. การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดคณะกรรมการ
การประถมศึกษา จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- จักรพงษ์ ทัพทวา. บทบาทในการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
เขตการศึกษา 9 ตามการรับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- จำนง พรายเข้มแซ. เทคนิคการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้เกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริม.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ชลอ พงษ์สามารถ. ศิลปะสำหรับครูมัธยม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การพิมพ์,
2526.
- ขวลิต ดาบแก้ว และสุดาวดี เหมพานนท์. การสอนศิลปศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ.
กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., 2525.
- ขวลิต ดาบแก้ว และสุดาวดี เหมพานนท์. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.,
2525.
- ขวลิต ดาบแก้วและสุดาวดี เหมพานนท์. วิธีสอนศิลปศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2525.
- ทะเลอ พงษ์สามารถ. ศิลปะสำหรับครูมัธยม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การ
พิมพ์, 2526.
- ชาญชัย ลวิตรังสิมา และเว็ดวิทย์ ฤทธิประศาสน์. การพัฒนาบุคคล. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
- ชูศักดิ์ เพรสคอร์ท. ความสอดคล้องระหว่างปรัชญาศิลปศึกษาสากล กับปรัชญาที่ปรากฏใน
หลักสูตรศิลปศึกษา ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย
และความเชื่อของครูศิลปศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สาขาวิชาศึกษา
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2530 (อัดสำเนา)
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. การบริหารสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช, 2525.
- ดองคำ สุระคำ. ความสอดคล้องระหว่างสมรรถภาพของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ใน
จังหวัดเชียงรายกับสมรรถภาพที่คาดหวังตามหลักสูตร พุทธศักราช 2521. วิทยา-
นิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

- เดชา นุชดอนไผ่. ครุศิลป์ร่วมสมัย. โลกศิลป์ 3. (มกราคม-เมษายน 2527) : 42-43.
- เต็มดวง รัตนทัศน์ และคณะ. การศึกษาปัญหาและความต้องการของโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2529.
- ทินกร บัวพล. อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) สัมภาษณ์, 28 กันยายน 2535.
- ทศนา แชมมณี. การสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย. ใน หลักการและแนวปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา. หน้า 111-112. สุมน อมรวิวัฒน์, บรรณาธิการ, กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2526.
- เทวินทร์ เอี่ยมมี. การพัฒนาแบบเรียนทางศิลปศึกษา เรื่อง การเรียนรู้คุณภาพทางศิลปะสำหรับเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- เทียนชัย เสาวจินดารัตน์. สภาพและความต้องการของครูประจำชั้น ในการสอนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2534.
- ธงชัย สันติวงษ์. การบริหารงานบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร : บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2537.
- ธำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: เอร่าวัฒนาการพิมพ์, 2531.
- น้อย ศิริโชติ. เทคนิคการฝึกอบรม. กรุงเทพมหานคร: พีระพัฒนา, 2524.
- นิภาพรณ กุลดิลก. ลักษณะครุศิลป์ที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ของครุศิลป์และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- นิรมล ตีรณสาร สวัสดิบุตร. ศิลปศึกษากับครูประถม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ตีรณสาร, 2525.
- นิรมล ตีรณสาร สวัสดิบุตร. ความสอดคล้องระหว่างสมรรถภาพครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่กับสมรรถภาพที่คาดหวังตามหลักสูตรประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- นิรมล ตีรณสาร สวัสดิบุตร. การปรับปรุงการสอนศิลปศึกษาในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. (อัดสำเนา)
- นิรมล ตีรณสาร สวัสดิบุตร. ศิลปศึกษากับครูประถม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตีรณสาร, 2525.
- นิรมล ตีรณสาร สวัสดิบุตร. เอกสารคำสอนวิชาการปรับปรุงการสอนศิลปศึกษาในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. (อัดสำเนา)

- บรรจง บุพการี. สภาพและปัญหาการสอนศิลปศึกษาของครูประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาการสอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรุงเทพมหานคร, 2537.
- บุษบา กาญจนวารีทิพย์. วิวัฒนาการของหลักสูตร และการสอนศิลปศึกษา ระดับประถมศึกษาในประเทศไทย พุทธศักราช 2435 ถึง 2526. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ประคอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ประเทิน มหาจันทร์. ศิลปะในโรงเรียนประถม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2531.
- ประเทิน มหาจันทร์. ศิลปะในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2528.
- ประภัศสร นิยมธรรม. ศิลปะของเด็กเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว 2523.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และคณะ. การวิจัยและการพัฒนารูปแบบการพัฒนาคู่มือที่มีสมรรถภาพที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. ในวารสารการศึกษาแห่งชาติ. 23 (กุมภาพันธ์-มีนาคม 2530): 30.
- ผดุง พรหมมูล. เทคนิคและวิธีสอนศิลปศึกษาในระดับประถมศึกษา. เอกสารศิลปศึกษา ฟิลลิ่ง 12/2527.
- พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด, 2524.
- พยอม วงศ์สารศรี. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์พรานนกการพิมพ์, 2530
- พัชรา อิงคินันท์. ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- พิภพ ปิติ. ปัญหาความต้องการพัฒนาสมรรถภาพ ด้านการสอนศิลปศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- พีระพงษ์ กุลพิศาล. "200 ปี แห่งการศึกษาศิลปะในประเทศไทย." มโนภาพและการรับรู้ทางศิลปะ. กรุงเทพมหานคร: กรมการฝึกหัดครู, 2531.

- พีระศักดิ์ เทพไตรรัตน์. การศึกษาศาสนาและปัญหาการสอนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินญา
นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- ไพโรจน์ รุจิวัจน์. การศึกษาคำรู้และเจตคติต่อศิลปศึกษาของครูสอนศิลปศึกษาในโรงเรียน
ประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ปิฎก โสธร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.
- มะลิ คงสกุล. การจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักการ
ประถมศึกษา เฉพาะกรณีจังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. ศิลปศึกษา : ศิลปศึกษา : ความเป็นมา ปรัชญา หลักการ
วิวัฒนาการด้านหลักสูตร ทฤษฎีการเรียนการสอนและการค้นคว้าวิจัย ภาควิชาศิลป
ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร : อัดสำเนา,
2542.
- มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. อิทธิพลของระบบการเรียนการสอนสองระบบที่มีต่อศิลปศึกษา. ใน
ทัศนศิลป์เชิงปฏิบัติการ. หน้า 40-49. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์กรุงเทพ, 2530.
- มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. เอกสารประกอบการสอนวิชาทฤษฎีความรู้และศิลปศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ม.ป.ป.
- มานพ ถนอมศรี. "ศิลปศึกษาจะไปทางไหน." เอกสารศิลปศึกษาฟิลิ่ง 5. กรุงเทพมหานคร:
ม.ป.ท., 2526.
- มีนา คงสุริยะนาวิณ. ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัด
การและการใช้หลักสูตรประถมศึกษา กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่
5 และ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษาคณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- เมธี ปิณฑนนท์. การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.
พรินติ้งส์. 2529.
- ยนต์ ชุ่มจิต. การพัฒนาครู. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2535.
- ยนต์ ชุ่มจิต. ความเป็นครู. กรุงเทพมหานคร : โอ เอส พรินติ้งเฮาส์, 2531.
- ยุพดี มานะภักดี. การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมครูประถมศึกษาเกี่ยวกับสาระและกระบวนการ
การเรียนรู้ของหลักสูตรประถมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

- ยุพิน วรพุทธานนท์. การศึกษาการดำเนินการพัฒนาบุคลากร ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ลลิตพรพรรณ ทองงาม. การเสริมสร้างศักยภาพด้านศิลปศึกษาของนักเรียนกรุงเทพมหานคร. นนทบุรี: เอส อาร์ พรินติ้ง ลิมิตเตด พาร์มเนอร์ชิป, 2540.
- เลิศ อานันท์ชนะ. "แนวคิดใหม่เกี่ยวกับการสอนศิลปศึกษา" วารสารวิทยากร, 2524.
- เลิศ อานันท์ชนะ. ศิลปะกับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กราฟิกอาร์ต, 2518.
- เลิศ อานันท์ชนะ. ศิลปะในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กราฟิกอาร์ต, 2523.
- เลิศ อานันท์ชนะ. หลักสูตรศิลปศึกษา. เอกสารการสอนชุดวิชากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.
- เลิศ อานันท์ชนะ. "ศิลปะในโลกของเด็ก เพื่อการแสดงออก หรือเพื่อรางวัล" ในสรุปรายงานการสัมมนาทางวิชาการ เรื่องศิลปะเด็ก : สภาพปัจจุบัน และอนาคต. หน้า 47-44. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2529.
- เลิศ อานันท์ชนะ. หลักการสอนศิลปศึกษาในเอกสารการสอนชุดวิชากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย หน่วยที่ 1-7. หน้า 273-363. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2526 ก.
- วรสุดา บุญยไวโรจน์. การวัดผลและประเมินผลในหลักและแนวปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- วชิรินทร์ ฐิติอดิศัย. ทัศนคติต่อวิชาศิลปศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นใน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- วารินทร์ รัชมีพรหม. สื่อการสอนเทคโนโลยีการศึกษาและการสอนร่วมสมัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2531.
- วาสนา ณ นคร. การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษา จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2533.
- วิจิตร ศรีสะอ้าน. อนาคตภาพของการศึกษาไทย. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- วิชาการ , กรม . คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2533.
- วิชาการ , กรม . คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.

- วิชาการ, กรม. เอกสารแนะนำหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2533.
- วิชาการ, กรม. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2526.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. ศิลปะเด็กสภาพปัจจุบันและอนาคต. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์การพิมพ์,
2529.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการสอนศิลปะ ในระดับมัธยมศึกษา. วารสารศิลป
วัฒนธรรม. ภาควิชาศิลปและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก
(ฉบับพิเศษ) กันยายน 2528.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการสอนศิลปะในระดับมัธยมศึกษา. ใน สรุปการจัด
ชุมนุมเชิงปฏิบัติการศิลปะเด็ก. ศิลปะเด็ก : ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ. หน้า
115. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, 2529.
- วิชาการ, กรม. คู่มือการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับ
ปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.
- วิชาการ, กรม. แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศูนย์กลางทหารราบ, 2526.
- วิชาการ, กรม. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ คุรุสภา. 2530.
- วิรัตน์ พิชญ์ไพฑูลย์. ความรู้เกี่ยวกับศิลปะ (แบบเรียนศิลปะศึกษา). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- วิรัตน์ พิชญ์ไพฑูลย์. กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ศิลปะศึกษา ในสมิตร์ คุณานุกร (บรรณาธิการ),
หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521. ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. หน้า 163.
กรุงเทพมหานคร : สารมวลชนการพิมพ์, 2520.
- วิรัตน์ พิชญ์ไพฑูลย์. ศิลปะนิยม. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. ศิลปะศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิถีสานอักษร, 2526.
- วุฒิ วัฒนสิน. ศิลปะศึกษาในโรงเรียน : ปัญหาบางประการและข้อเสนอแนะ. วารสารศึกษาศาสตร์.
8 (มิถุนายน 2535) : 19-31.
- สกล รุ่งโรจน์. การศึกษาการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัด
สมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย , 2530.
- สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช. 2526.

- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. "การวัดและประเมินผลทางการศึกษา." ใน เอกสารสรุปอภิปรายเรื่องบน
เส้นทางการพัฒนาศิลปศึกษา. ลพบุรี: ศูนย์การพิมพ์วิทยาลัยครูเทพสตรี, 2530.
- สमान รังสิโยกฤษฎ์. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 11 กรุงเทพมหานคร :
สวัสดิการสำนักงาน ก.พ., 2528.
- สรัญญา มณีศรี. ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการใช้หลักสูตรศิลปศึกษา พุทธศักราช 2521 ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- สังคม ทองมี. "สรุปผลการอภิปรายเรื่อง ศิลปะเด็ก : สภาพปัจจุบันและอนาคต" ใน ศิลปากร
สาร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นัม ริชชิ่ง, 2530.
- สันทนา นิพนธ์พิทยา. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อปัญหาทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
นครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สายหยุด จำปาทอง. สภาพปัจจุบันปัญหาและการพัฒนาคุณภาพการฝึกหัดครู. ม.ป.ท., 2529.
(อัดสำเนา)
- สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2524.
- สุรศักดิ์ นานานุกูล และคณะ. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร: ทวีการพิมพ์, 2529.
- สุลักษณ์ เทียนสุวรรณ. ศิลปะกับการศึกษาเด็กพิเศษ : เด็กฉลาด วารสารครูศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สุลักษณ์ ศรีบุรี. การจัดและการประเมินผลทางศิลปศึกษา. เอกสารสรุปการอภิปรายเรื่องบนเส้น
ทางการพัฒนาศิลปศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การพิมพ์วิทยาลัยครูเทพสตรี
ลพบุรี, 2530.
- อารี สุทธิพันธุ์ และคณะ. ศิลปศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สารการศึกษากาพิมพ์, 2515.
- อารี สุทธิพันธุ์. "ครูศิลปะอยู่ที่ไหน". พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มปท., 2535.
- อารี สุทธิพันธุ์. 60 ปี อารี สุทธิพันธุ์. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิตรีสุทธิพันธุ์, 2535.
- อำไพ ตีรณสาร. "แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนศิลปศึกษาที่พึงประสงค์." ใน ครูศิลป์.
กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- อุทัย ท้าวอนันท์. ปัญหาและความต้องการในการรับบริการจากศูนย์วิทยาการ กลุ่มโรงเรียนของ
ผู้สอน วิชาศิลปะในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์การ
ศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2537.
- อุทัย หิรัญโต. หลักการบริหารบุคคล. กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์, 2531.
- อุบล ตูจันดา. หลักและวิธีสอนศิลปะ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไอดีเอ็นเอสโตร์, 2531.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. การบริหารทักษะการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : อักษรา
พัฒนา 2533.

ภาษาอังกฤษ

- Bebeteidoh, Edwin Lkubodey. Status of Art in Elementary Schools in Bendel State of Nigeria. Doctoral Dissertation, University of Missouri Columbia, 1986 47/10 A 36-39.
- Benz J, Bealmer, W., Henri E, Makibbin, M.A., and Peitz, A. A Rational for The Art Education January 1986: 29 quated in Schubert, TE., Art in Education : Five Rationals . Art Education 1986.
- Best John W. Research in Education 4th ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1981.
- Bloom, B.S. Evaluation to improve learning. New York : McGraw-Hill, 1981.
- Briggs, Thomas Henry Justman, Joseph. Inproving Instruction Though Supervision. New York: Mcmillian, 1954.
- Carol S. Jeffer. Professional Development in Art Education Today: A Survey of Kansas Art Teachers in Art Education. 1996 37 (2) 104-4.
- Costetter William B. The Personal Function in Education Administration. New York : Macmillan Publishing , 1992.
- Champman, L.H. Approaches to Art in Education. New York: Harcourt Brace Javanovich, 1978.
- Chapman, L. H. Approachers to Art in Education . New York: Harcourt, Brace Javanvich, 1978.
- Davis. Current Practies in Art for the Elementary Teacher Preparation in Accredited Historically Black Colleges and Universities in the South. 1986.
- De Francisco, I. T. Art Education : It's means and end. New York: Harper and Row, 1958.
- Denemark, George V. and Macdonald, James B. "In Service Education." Review of Education Research 37 (June 1907): 240.
- Ecker, D.W.1963. Some inadequate doctrnes in art education and a proposed resolution : An address given to the annual convention of the Indiana art teacher association Blooming ton . Indiana University.
- Efland. A. 1971. The transition continued : The emergence of affective revolution Studies in Art Education 13 (1) : 13.25.
- Eisner, E. W. Educating Artistic Vision. New York: MacMillar, 1972.
- Eisner, E.W. 1979. Recent development in educational research affecting art education. Art Education 32(4): 12-15.

- Elizabeth Manley Delacruz and Phillip C. Dunn Art Education. November 1995 18 (6) : 46-53.
- Erickson, Mary 1995 "Second and Sixth Grade Students' Art Historical Interpretation Abilities : A one Year Study." Study in Art Education. 37 (1) : 19-28.
- Gaff, Jerry G. Toward Faculty Renewal. San Francisco : Jossey-Base, 1976.
- Good, C.V. Dictionary of Education. New York: McGrew-Hill Book, 1973.
- Granc Chalmers. DBAE as Miltiuitural Education. 45, 3 (1992).
- Houston, Vivian A. "The Effects of In-Service Education in Interaction Analysis on Teacher Classroom Behavior with and Emphasis on Self-Improvement." Dissertation Abstracts International. 38 (8 February 1975): 5182 A.
- Landing, K.M. Art, Artistis. and Art Education. New York : Mc Graw-Hill, 1976.
- Lansing K. M. Art Artists and Art Education. Iowa : Kendal and Hunt, 1976.
- Linderman, Earl W, and Herberholz Donald W. Developing Artistic and Perceptual Awareness. Wm. C Brown Company Publishers, 1981.
- Lowenfeld, V. and Brittain, W. L. Creative and Mental Growth. 5^t(eds.) New York: Macmillan, 1970.
- Napier, Geneva Lavise. "The Effectiveness of Lecture and Studio Methods in Teaching College Art Appreciation." Dissertation Abstracts International. 44(6 December 1983): 1669-A.
- Mcllvain, D.S. Art for primary Grade. New York : G P Putnam, s sons, 1961.
- Paston H.S. Learning to Teach Art. London: Professional Educator Publication, 1973.
- Schult, H.A. and Shores, J.H. Art in the Elementary School : Practical Suggestion for the Classroom Teacher. Unbawa: The University of Illinois Press, 1954.
- Shein, Edgar H. Organizational Psychology. 2nded. Englewood Cliff, New :York: Prentice-Hall, 1970.
- Smith, R.A. 1987. The changing image of art education : Theoretical antecedents of disciplinebased art education. Journal of Aesthetic Education 21 (2) : 3-34.
- Stanfield, N.F. A handbook for Art Teaching in Tropical School . London; Evan Brothers, 1958.
- Taba, H. Curriculum Development: Theory and Practice. New York Harcourt, Brace and World, 1962.
- Wright, Joyce Ellen. "Arts Education in Secondary School Cloassrooms : Factors Ralated to what Students Learn." Dissertation Abstracts International 46 (February 1986). 2167-A.
- Young . D.E. 1982. Aesthetic response as coping behavior : An anthropological perspective Studies in Art Education 24(1) : 5-15.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบแบบสอบถาม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบแบบสอบถาม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะลิฉัตร เอื้ออนันท์
อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. อาจารย์วิวัฒนา มิ่งขวัญ
หัวหน้าภาควิชาศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
3. อาจารย์วิรัตน์ คุ่มคำ
หัวหน้าหมวดศิลปศึกษา ระดับ 7 โรงเรียนวัดสี่สุก สังกัดกรุงเทพมหานคร
4. นายประเทศ สุขสถิตย์
นักวิชาการศึกษา ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กรุงเทพมหานคร
5. นายวิฑูรย์ ไสแก้ว
ศึกษานิเทศก์ 7 กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ข

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร

รายชื่อโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ขอความร่วมมือในการวิจัย
จำนวน 299 โรงเรียน แบ่งเป็น 3 ขนาด ดังนี้

ที่	สำนักงานเขต	โรงเรียนขนาดเล็ก	โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนขนาดใหญ่
1	เขตพระนคร		1. วัดตรีทศเทพ	1. วัดมกุฏกษัตริยาราม
			2. วัดราชนัดดา	
			3. วัดมหรณพ	
			4. วัดมหาธาตุ	
			5. วัดพระเชตุพน	
			6. ราชบพิธ	
2	เขตป้อมปราบฯ		8. วัดพระพิเรนทร์	2. วัดคณิกาผล
			9. วัดวิสิฐาราม	
3	เขตปทุมวัน		10. วัดบรมนิวาส	3. สวนลุมพินี
			11. วัดชัยมงคล	4. วัดดวงแข
			12. วัดปทุมวนาราม	
			13. สวนหลวง	
			14. ปทุมวัน	
4	เขตสัมพันธวงศ์		15. วัดจักรวรรดิ	
			16. วัดปทุมคงคา	
			17. วัดสัมพันธวงศ์	
5	เขตบางรัก		18. วัดหัวลำโพง	
			19. วัดม่วงแค	
			20. วัดมหาพฤฒาราม	
			21. วัดแก้วแจ่มฟ้า	
6	เขตดุสิต		22. วัดราชผาติการาม	5. วัดประหารระเบิดธรรม
			23. วัดเทวราชกุญชร	6. สุขโขทัย
				7. วัดจันทร์สโมสร
				8. วัดธรรมกิตติาราม
7	เขตบางซื่อ		24. วัดประดู่ธรรมาริบัติย์	9. วัดบางโคมขาวาส
			25. วัดเลียบราษฎร์บำรุง	10. วัดสร้อยทอง
			26. วัดประชาศรีธารธรรม	11. วัดมัจฉนันทิการาม
8	เขตพญาไท			12. วัดไผ่ตัน
9	เขตราชเทวี			13. กิ่งเพชร
				14. วัดพระยาไย้ง
				15. วัดทัศนารุณสุนทริการาม

ที่	สำนักงานเขต	โรงเรียนขนาดเล็ก	โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนขนาดใหญ่
10	เขตยานนาวา		27. วัดคลองใหม่	16. วัดดอกไม้
				17. วัดช่องนนทรี
				18. วัดปวิาศ
11	เขตสาทร		28. วัดยานนาวา	19. วัดดอน
12	เขตบางคอแหลม		29. วัดบางโคล่นอก	20. วัดไม้เงินโชตนาราม
				21. วัดราชสิงขร
				22. วัดจันทร์ใน
13	เขตพระโขนง		30. พูนสิน	23. วัดบางนาใน
			31. เพ็ญพินอนุสรณ์	24. บางจาก
				25. วัดราษฎร์ศรัทธาธรรม
				26. ผ่องพลอยอนุสรณ์
				27. ศรีเอี่ยมอนุสรณ์
				28. วัดธรรมมงคล
14	เขตคลองเตย		32. สุเหร่าบางมะเขือ	29. วัดธาตุทอง
			33. วัดภาษี	30. วิจิตรวิทยา
				31. วัดคลองเตย
				32. สุเหร่าสามอิน
				33. แจ่มจันทร์
				34. ชุมชนหมู่บ้านพัฒนา
15	เขตประเวศ		34. แก่นทองอุปถัมภ์	35. วัดตะกล้า
			35. คลองมะขามเทศ	36. สมโภชกรุงอนุสรณ์
			36. สุเหร่าจรเข้บน	37. อยู่เป็นสุขอนุสรณ์
			37. สุเหร่าทับข้างคลองบน	
			38. สุเหร่าศาลาลอย	
			39. สุเหร่าบ้านม้า	
			40. วัดลาดบัวขาว	
			42. คชเผือกอนุสรณ์	
16	เขตบางเขน		43. สายไหม	38. ไทยนิยมสงเคราะห์
			44. ออเงิน	39. บ้านคลองบัว
			45. วัดหนองใหญ่	40. วัดเกาะสุวรรณาราม
			46. วัดไตรรัตนาราม	41. วัดราษฎร์นิยมธรรม
			47. วัดพระร่วงประสิทธิ์	
17	เขตดอนเมือง		48. พหลโยธิน	42. วัดดอนเมือง
			49. วัดเวฬุณาราม	43. วัดหลักสี่

ที่	สำนักงานเขต	โรงเรียนขนาดเล็ก	โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนขนาดใหญ่
			50. ท่งสีกัน	44. ประชาอุทิศ
			51. บางเขน	45. เคหะสองห้องวิทยา 1
				46. การเคหะท่าทราย
18	เขตจตุจักร			47. วัดเสมียนนารี
				48. วัดเทวสุนทร
				49. รัตนโกสินทร์สมโภช
				50. เสนานิคม
				51. ประชานิเวศน์
19	เขตบางกะปิ		52. ไชยศรีปราโมชอนุสรณ์	52. วัดเทพศิลา
			53. สุเหร่าคลองจั่น	53. วัดศรีบุญเรือง
			54. สุเหร่าลาดพร้าว	54. ลำสาลี
			55. สุเหร่าดอนสะแก	
			56. คลองกะจะ	
			57. สุเหร่าวังใหม่	
20	เขตลาดพร้าว		58. ลอยสายอนุสรณ์	55. จินดาบำรุง
			59. คลองทรงกระเทียม	56. เทพวิทยา
				57. วัดลาดปลาเค้า
21	เขตบึงกุ่ม		60. วัดประกาศวิทยา	58. วัดบางเตย
			61. คลองลำเจียก	59. คันนายาว
			62. วัดนวลจันทร์	60. สุเหร่าชีร่อ
			63. สามแยกคลองหล่อแหล	61. พิชัยพัฒนา
22	เขตธนบุรี		64. วัดประยูรวงศ์	62. วัดดาวคนอง
			65. วัดขุนจันทร์	63. วัดบางสะแกใน
			66. วัดกัลยาณี	64. วัดเวฬุราชิน
			67. วัดราชคฤห์	65. วัดโพธิ์นิมิตร
			68. วัดประดิษฐาราม	66. วัดราชวรินทร์
			69. วัดใหม่ยายนุ้ย	
			70. วัดใหญ่ศรีสุพรรณ	
23	เขตคลองสาน		71. วัดทองนพคุณ	67. วัดสุทธาราม
			72. วัดพิชัยญาติ	68. วัดทองเพลง
				69. วัดสุวรรณ
24	เขตภาษีเจริญ		73. วัดอ่างแก้ว	70. วัดจันทร์ประดิษฐาราม
			74. วัดโตนด	71. วัดบางแค
			75. เพชรเกษม	72. วัดไชยฉิมพลี
			76. วัดศาลาแดง	73. คลองหนองใหญ่

ที่	สำนักงานเขต	โรงเรียนขนาดเล็ก	โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนขนาดใหญ่
			77. วัดบางไผ่	74. วัดโคกนอน
			78. วัดกำแพง	75. วัดมะพร้าวเตี้ย
			79. วัดประคู้	76. วัดทองศาลางาม
			80. บางจาก	
			81. บางแคเหนือ	
25	เขตบางขุนเทียน	1. หมู่บ้านเกาะโพธิ์	82. วัดหัวกระบือ	77. วัดบางกระดี
		2. ซ้ำทับอุปลัมภ์	83. บ้านนายเหรียญ	78. ศาลเจ้า
			84. บ้านนายผล	79. วัดเลา
			85. วัดเสม็ดดำ	80. บางขุนเทียนศึกษา
			86. วัดบางบอน	81. วัดพระยามนธาตุ- ราชศรีพิจิตร
			87. วัดท่าข้าม	
			88. วัดบัวผ้น	
			89. วัดกก	
			90. วัดประชานำรุง	
			91. สถานีพรหมแดน	
26	เขตจอมทอง		92. วัดบางประทุนนอก	82. วัดมงคลวนาราม
			93. วัดบางขุนเทียนนอก	83. วัดนางนอง
			94. วัดนางรม	84. วัดสี่ลูก
				85. วัดนาถนิมิตร
27	เขตบางกอกน้อย		95. วัดบางขุนนนท์	86. วัดยางสุทธาราม
			96. วัดเจ้าอาม	87. วัดสุวรรณาราม
			97. วัดโพธิ์เรียง	88. วัดมะลิ
			98. วัดศรีสุทธาราม	
			99. วัดบางเสาธง	
			100. วัดอัมพวา	
			101. วัดดุสิตาราม	
			102. วัดปฐมบุตริศราราม	
28	เขตบางพลัด		103. วัดฉัตรแก้วจกกลณี	89. วัดศิริไอยสรวรค์
			104. วัดวิมุตยาราม	90. วัดบางพลัด
			105. วัดคฤหบดี	91. วัดสามัคคีสุทธาวาส
29	เขตตลิ่งชัน		106. วัดไก่อ๊ต	92. ฉิมพลี
			107. ชุมชนตลิ่งชัน	93. วัดปากน้ำฝั่งเหนือ
			108. วัดทอง	94. คลองทวีวัฒนา
			109. วัดมะกอก	

ที่	สำนักงานเขต	โรงเรียนขนาดเล็ก	โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนขนาดใหญ่
			110. วัดอินทราวาส	
			111. วัดประสาธ	
			112. วัดกระโจมทอง	
			113. คลองบางพรหม	
			114. คลองมหาสวัสดิ์	
			115. วัดรัชฎาธิฐาน	
			116. วัดดลิ่งชัน	
			117. วัดช่างเหล็ก	
30	เขตบางกอกใหญ่		118. วัดประดู่จิมพลี	95. วัดราชสิทธิาราม
			119. วัดใหม่พิเรนทร์	96. วัดท่าพระ
			120. วัดตืตวัด	
31	เขตมีนบุรี		121. กลางคลองสอง	97. มีนบุรี
			122. คลองตันนุ่น	98. วัดคูบอน
			123. คลองสี	99. วัดบำเพ็ญเหนือ
			124. บ้านแบนชะโด	
			125. บึงขวาง	
			126. ประชากรามฎร์อุปถัมภ์ วิทยา	
			127. วัดทองสัมฤทธิ์	
			128. วัดแป้นทอง	
			129. พระยาสุเรนทร์	
			130. วัดศรีสุก	
			131. สุขใจ	
			132. วัดสุทธิสะอาด	
			133. วัดใหม่ล้านกเขวก	
			134. ศาลาคู้	
			135. สุเหร่าคลองหนึ่ง	
			136. สุเหร่าบางชัน	
			137. สุเหร่าบางชัน	
			138. สุเหร่าแสนแสบ	
32	เขตลาดกระบัง		139. วัดสังฆราชา	100. วัดลาดกระบัง
			140. วัดบำรุงริน	101. วัดปลุกศรัทธา
			141. วัดสุทธาโกชนัน	102. เคะหะชุมชนลาดกระบัง
			142. แสงหิรัญวิทยา	
			143. บ้านทับยาว	

ที่	สำนักงานเขต	โรงเรียนขนาดเล็ก	โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนขนาดใหญ่
			144. ลำพะอง	
			145. วัดราชโกษา	
			146. วัดชุมทอง	
			147. ตำบลชุมทอง	
			148. เพชรทองคำอุปถัมภ์	
			149. วัดปากบึง	
			150. สุเหร่าลำนายไธ	
			151. แดงเป้า	
33	เขตหนองจอก	3. บ้านลำต้นกล้วย	152. สุเหร่าหะยีมีนา	
		4. ลำเจดีย์	153. ลำบุหรี่ปวง	
		5. สุเหร่าคลองสีบ	154. สุเหร่าศาลาแดง	
		6. สุเหร่าลำแขก	155. หลวงแพ่ง	
		7. วัดอู่ตะเภา	156. นิลราชบุรีอุปถัมภ์	
			157. วัดทรัพย์สโมสร	
			158. สุเหร่าอิ้ว	
			159. อิสลามลำไทร	
			160. วัดพระยาปลา	
			161. วัดแสนเกษม	
			162. วัดใหม่เจริญราษฎร์	
			163. วัดสามง่าม	
			164. วัดสีชมพู	
			165. สุเหร่าคลองสีบเอ็ด	
			166. วัดใหม่กระท่อมล้ม	
			167. วัดราษฎร์บำรุง	
			168. คลองสอง	
			169. สังฆประชานุสรณ์	
			170. วัดลำต้อยติ่ง	
34	เขตราษฎร์บูรณะ	8. คลองรางจาก	171. รัตจันตะอุทิศ	103. วัดประเสริฐสุทธาวาส
			172. บางมด	104. วัดแจ้งร้อน
				105. วัดสน
				106. วัดสารอด
				107. วัดทุ่งครุ
35	เขตหนองแขม		173. บ้านขุนประเทศ	108. วัดหนองแขม
			174. คลองบางแวก	109. วัดอุดมรังสี
			175. วัดศรีนวลธรรมวิมล	110. หมู่บ้านเศรษฐกิจ

ที่	สำนักงานเขต	โรงเรียนขนาดเล็ก	โรงเรียนขนาดกลาง	โรงเรียนขนาดใหญ่
36	เขตห้วยขวาง			111. ประชาราษฎร์บำเพ็ญ
37	เขตสวนหลวง		176. วัดทองใน	112. วัดใต้
				113. วัดปากบ่อ
38	เขตดินแดง			114. สามเสนนอก
				115. วิชากร
	รวม	8	176	115

กลุ่มประชากรที่ใช้ข้อมูลมีดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนทั้งหมด 11 โรงเรียน คิดร้อยละ 70 ได้ทั้งหมด 8 โรงเรียน
โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนทั้งหมด 215 โรงเรียน คิดร้อยละ 70 ได้ทั้งหมด 176 โรงเรียน
โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนทั้งหมด 165 โรงเรียน คิดร้อยละ 70 ได้ทั้งหมด 115 โรงเรียน
รวมทั้งหมด 299 โรงเรียน

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ที่ ทม.0302(2770.0603)560

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

๑ มีนาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

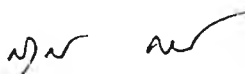
เรียน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางสาวศุภีพร วงษ์สุวรรณ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา สาขาวิชาศิลปศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาครุศิลปศึกษาระดับประถมศึกษาตามแนวศิลปศึกษาแบบดีบีเอชของครูผู้สอนศิลปศึกษาในระดับประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร" โดยมี อาจารย์ ดร.อำไพ ตีรณสาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับครูผู้สอนศิลปศึกษา ในระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 สังกัด กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวศุภีพร วงษ์สุวรรณ ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร.218-2682

ที่ ทม.0302(2770.0603)560

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

๑ มีนาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

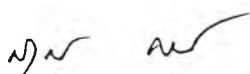
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางสาวศุภีพร วงษ์สุวรรณ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษา สาขาวิชาศิลปศึกษา อยู่ในระหว่างการทำนงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาครูศิลปศึกษาระดับประถมศึกษาตามแนวศิลปศึกษาแบบดีบีเออีของครูผู้สอนศิลปศึกษาในระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร" โดยมี อาจารย์ ดร.อำไพ ตีรณสาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับครูผู้สอนศิลปศึกษา ในระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวศุภีพร วงษ์สุวรรณ ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร.218-2682

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรื่อง "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาครูศิลปศึกษา ตามแนวศิลปศึกษาแบบดิบีเออี
ของครูผู้สอนศิลปศึกษาในระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร"

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ใช้สำหรับครูผู้สอนศิลปศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6
2. โปรดตอบข้อความทุกข้อด้วยทราศนะที่แท้จริงของท่านอย่างอิสระ และปราศจากอคติใด ๆ
3. ทุกคำตอบจะเป็นความลับและมีค่าอย่างสูงในการวิจัย
4. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาครูศิลปศึกษา ในด้าน
 1. ด้านการจัดการเรียนการสอน
 2. ด้านการเตรียมความพร้อม
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาครูศิลปศึกษาที่เหมาะสม

ตอนที่ 1
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

21-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี 51 ปีขึ้นไป

3. วุฒิทางการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. สาขาที่ท่านสำเร็จการศึกษา

วิชาเอก	☐ ศิลปศึกษา	วิชาโท	☐ ศิลปศึกษา
	☐ ประถมศึกษา		☐ ประถมศึกษา
	☐ เทคโนโลยี		☐ เทคโนโลยี
	☐ ภาษาไทย		☐ ภาษาไทย
	☐ ภาษาอังกฤษ		☐ ภาษาอังกฤษ
	☐ บริหารการศึกษา		☐ บริหารการศึกษา
	☐ อื่น ๆ		☐ อื่น ๆ

5. ประสบการณ์ในการสอนศิลปศึกษา

1-5 ปี 6-10 ปี
 11-15 ปี 16-20 ปี
 21 ปีขึ้นไป

6. นอกจากสอนวิชาศิลปศึกษาแล้ว ท่านมีหน้าที่รับผิดชอบอื่น ๆ คือ

☐ เป็นครูประจำชั้น	☐ งานกิจกรรมนักเรียน
☐ งานวิชาการ	☐ งานบริหารบุคคล
☐ งานการเงิน	☐ งานอื่น ๆ
☐ งานธุรการ	

7. ท่านเคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรือพัฒนาการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาหรือไม่

- ไม่เคย เคย

7.1 เนื้อหาหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับเรื่อง

- หลักสูตร
 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 ความรู้เกี่ยวกับศิลปะแขนงต่าง ๆ
 การผลิตสื่อ
 การวัดผล ประเมินผล
 อื่น ๆ

7.2 โปรดระบุรูปแบบการได้รับการพัฒนาการเรียนการสอนศิลปศึกษาและสามารถเลือก

ได้มากกว่า 1 ข้อ

- การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษานอกสถานที่
 การบรรยาย การใช้ชุดฝึกอบรม
 การสาธิต การทดลอง
 อื่น ๆ

ตอนที่ 2

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาครูศิลปศึกษา ตามแนวศิลปศึกษาที่มีกฎเกณฑ์เป็นพื้นฐาน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วประเมินว่าท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด โดยเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน แต่ละข้อความคิดเห็นไว้ให้เลือก 5 ระดับ และแต่ละระดับมีน้ำหนักมากน้อย ดังนี้

ความหมายระดับความคิดเห็น

ระดับ 5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายความว่า	ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นอย่างยิ่ง
ระดับ 4 เห็นด้วย	หมายความว่า	ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น
ระดับ 3 ไม่แน่ใจ	หมายความว่า	ท่านไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าควรจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย
ระดับ 2 ไม่เห็นด้วย	หมายความว่า	ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
ระดับ 1 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายความว่า	ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นอย่างยิ่ง

ตัวอย่าง

ด้านที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
1	การพัฒนาครูสอนศิลปศึกษา คือ การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง				✓	
2	วิธีการสอนศิลปศึกษาคือการสอนที่ยึดเนื้อหา ทฤษฎีทางศิลปะเป็นหลักในการสอนอย่างเคร่งครัด			✓		

จากตัวอย่างนี้หมายความว่าในข้อ 1 ท่านมีความคิดเห็นในระดับไม่เห็นด้วยกับข้อความที่ปรากฏในข้อนี้

ข้อที่ 2 ท่านมีความคิดเห็นไม่แน่ใจว่าจะเห็นด้วยกับข้อความที่ปรากฏในข้อนี้ หรือไม่

ด้านที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่เห็นใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
1	<p>ด้านการจัดการเรียนการสอน</p> <p>1. <u>วัตถุประสงค์การเรียนการสอนเพื่อ</u></p> <p>1.1 กระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจ เห็นคุณค่าทางศิลปะและเป็นผู้จรรโลงวัฒนธรรม</p> <p>1.2 ให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจในประวัติความเป็นมาของศิลปะ</p> <p>1.3 ให้เด็กมีทักษะทางด้านศิลปะปฏิบัติ</p> <p>1.4 ให้เด็กมีความสามารถในการวิเคราะห์วิจารณ์งานศิลปะ</p>					
	<p>2. <u>เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน</u></p> <p>2.1 การเขียนภาพระบายสี ส่งเสริมให้เด็ก</p> <p>2.1.1 เกิดการรับรู้ผลงานภาพวาดระบายสีในศิลปะวัฒนธรรมไทยและต่างประเทศ</p> <p>2.1.2 มีประสบการณ์กับการวาดเส้นระบายสี</p> <p>2.1.3 ได้แสดงออกทางศิลปะตามแนวทางของตน</p> <p>2.1.4 พูดยุติแสดงความคิดเห็น บรรยายถึงภาพวาดระบายสีที่ตนเห็น</p> <p>2.2 การปั้นและการแกะสลัก ส่งเสริมให้เด็ก</p> <p>2.2.1 เกิดการรับรู้และการสัมผัสงานศิลปะ รวมทั้งหัตถกรรม หรือศิลปะพื้นบ้านของไทย และประเทศใกล้เคียง</p> <p>2.2.2 มีส่วนเสนอแนะกิจกรรมที่ตนสนใจใคร่รู้</p> <p>2.2.3 ได้ปฏิบัติงานและแก้ปัญหาตามกระบวนการที่เหมาะสม</p> <p>2.2.4 มีประสบการณ์ในการพูดยุติแสดงความคิดเห็นถึงผลงานศิลปะ</p>					

ด้านที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
	2.3 การพิมพ์ภาพเป็นรูปต่าง ๆ ส่งเสริมให้เด็ก					
	2.3.1 มีประสบการณ์ทั้งด้านสัมผัส และรับรู้ถึง ความงามของพื้นผิวในงานศิลปะ					
	2.3.2 เลือกวัสดุในท้องถิ่นมาสร้างงานศิลปะ ตามจินตนาการของตนเอง					
	2.3.3 สามารถปฏิบัติงานตามขั้นตอนและวิธีของ การพิมพ์ได้					
	2.3.4 มีโอกาสพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลงานภาพพิมพ์ของศิลปิน ของตนเอง และเพื่อน					
	2.4 การจัดการออกแบบอย่างสร้างสรรค์					
	2.4.1 เกิดการสังเกตถึงคุณสมบัติต่าง ๆ ในงาน ออกแบบนานาประเภท					
	2.4.2 ให้เด็กเห็นคุณค่าของงานออกแบบที่มีอยู่ แล้ว					
	2.4.3 ให้เด็กฝึกการรับรู้ส่วนประกอบทางทัศน (เส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว)					
	2.4.4 ได้แสดงความคิดเห็นถึงคุณสมบัติต่าง ๆ ที่เห็นในผลงานออกแบบ					
	2.5 การรู้ค่าศิลปะและความกลมกลืนระหว่างศิลปะ กับสังคม ส่งเสริมเด็ก					
	2.5.1 มีประสบการณ์การรับรู้ถึงความงามและ คุณค่าของผลงานศิลปะที่มีต่อชุมชน และ ประเทศ					
	2.5.2 มีส่วนร่วมกับการทำงานศิลปะในแบบกลุ่ม					
	2.5.3 เรียนรู้และมีประสบการณ์กับการวางแผน การปฏิบัติงานแก้ปัญหาร่วมกัน					
	2.5.4 มีโอกาสอภิปรายเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน และผลงานที่สำเร็จแล้ว					

ด้านที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่เห็นใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
	3. ประเมินผลการเรียนการสอน					
	3.1 แสดงอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อผลงานทางศิลปะ					
	3.2 รู้กระบวนการสร้างงานตามหลักองค์ประกอบศิลปะ					
	3.3 วิเคราะห์วิจารณ์ศิลปะตามหลักเกณฑ์ศิลปวิจารณ์					
	3.4 นำความรู้แก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนด					
2	ด้านการเตรียมความพร้อม					
	1. ความรู้พื้นฐานทางศิลปะของครูผู้สอนศิลปศึกษา ระดับประถมศึกษา ควรมี					
	1.1 มีความรู้พื้นฐานด้านพัฒนาการศิลปะของเด็ก ในวัยประถมศึกษา					
	1.2 มีความรู้ ความเข้าใจ ในรูปแบบ ประวัติ ความ เป็นมาและเห็นคุณค่าทางศิลปะ					
	1.3 มีทักษะรู้กระบวนการในการปฏิบัติศิลปะใน งานระดับพื้นฐาน					
	1.4 มีความรู้ด้านการสอนศิลปะในเชิงสุนทรีย์และ ศิลปวิจารณ์					
	2. กลวิธีที่ใช้ในการพัฒนาครูศิลปศึกษาที่เหมาะสม					
	2.1 บรรยาย					
	2.2 ประชุมสัมมนา					
	2.3 สาธิต					
	2.4 ระดมความคิด					
	2.5 ฝึกปฏิบัติ					
	2.6 ศึกษาเอกสารสถานที่					
	2.7 ศึกษาชุดการสอนศิลปะ					

ด้านที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
	3. สื่อที่ใช้ในการส่งเสริมการพัฒนาครุศิลปศึกษาในยุค ปัจจุบัน					
	3.1 ภาพจำลองแบบผลงานทางศิลปะ					
	3.2 แถบฟิล์มภาพยนตร์					
	3.3 สไลด์					
	3.4 วีดีโอและเทปบันทึกเสียง					
	3.5 แผ่นใสสำหรับเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ					
	3.6 ประติมากรรม จำลองแบบ					
	3.7 เกมต่าง ๆ ตัวอย่างชุดการสอน วารสารและ ตำรา และสื่อเทคโนโลยีระดับสูง เช่น คอมพิวเตอร์					
	4. การวัดและประเมินผลที่ใช้ในการพัฒนาครุศิลปศึกษา					
	4.1 ใช้แบบทดสอบก่อนและหลังการพัฒนาครู					
	4.2 สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมตามวัตถุประสงค์					

ตอนที่ 3

ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวการพัฒนาครูศิลปศึกษาที่เหมาะสม

1. การจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษา

.....

.....

.....

2. ความรู้ทางศิลปศึกษาที่เหมาะสมกับครูผู้สอนศิลปศึกษาในระดับประถมศึกษา

.....

.....

.....

3. แนวการพัฒนาครูผู้สอนศิลปศึกษาในปัจจุบัน

.....

.....

.....

4. การผลิตและการใช้สื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาครูผู้สอนศิลปศึกษา

.....

.....

.....

5. การวัดและประเมินผลครูผู้สอนศิลปศึกษา

.....

.....

.....

6. ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

นางสาวศุสิทธิ์ วงษ์สุวรรณ เกิดวันที่ 21 มิถุนายน 2499 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี
ครุศาสตรบัณฑิต สาขาศิลปศึกษาที่วิทยาลัยครูเพชรบุรี ในปีการศึกษา 2526 และเข้าศึกษาต่อ
ในหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2540 ปัจจุบันรับราชการเป็นอาจารย์สอนประจำที่โรงเรียน
บ้านปากเหมือง สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

